

КОРЕЛЯЦІЯ ВІКУ ТА ПОРОДИ ДО ПРОЯВУ АКУШЕРСЬКОЇ ТА ГІНЕКОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ У СУК

***С.С. Деркач, О.А. Вальчук, кандидати ветеринарних наук
О.С. Пономарьова, лікар ветеринарної медицини***

Проаналізовано поширення, вікову й породну схильність сук до акушерських і гінекологічних захворювань.

Акушерська та гінекологічна патологія, суки, піометра, патологія родів, післяродовий період.

З розвитком приватного собаківництва позитивне значення у турботі про здоров'я своїх вихованців мають громадяни – любителі собак. Чималий внесок у розведення цих тварин сьогодні роблять клуби собаківництва. У племінній роботі вони враховують стійкість до захворювань (Барбер Х'юР.К., 1980; ПалмерДж., 1998), у тому числі й до хвороб статеві системи. У загальній захворюваності собак хвороби репродуктивної системи становлять 1,6–4,4% (Коропов С. А., 1990; Балтиня Д., Срібний А., 1999), а гінекологічним хворобам сук за масовістю й поширенням належить провідне місце [1,2]. За іншими повідомленнями, серед незаразних захворювань у сук частка акушерської і гінекологічної патології становить 34,3% [4, 5,6].

Успішне лікування репродуктивних порушень, з якими нерідко стикаються власники та заводчики, потребує розуміння всієї складності процесу розмноження й специфіки фізіології самки. Слід зазначити, що порушення функціонування репродуктивної системи супроводжується не тільки припиненням здатності до відтворення, а також є вагомим фактором у виникненні системних хвороб, які часто призводять до загибелі тварини.

Серед патології матки у сук найчастіше трапляється піометра (реєструють у 6–7% поголів'я тварин), хронічний ендометрит, залозисто-кістозна гіперплазія ендометрію. На другому місці – ураження піхви й зовнішніх статевих органів: випадіння піхви, доброякісні та злоякісні пухлини, вагініт, який частіше виявляють у молодих нестатевозрілих самок. Хвороби органів репродуктивної системи і молочної залози становлять у сук 13,5% загальної патології домашніх тварин [3].

Мета дослідження – встановити вікову та породну схильність сук до акушерських і гінекологічних захворювань.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводилися на базі приватного ветеринарного центру «Зоолюкс» (м. Бровари) упродовж 2010–2012 рр. Для визначення поширеності акушерських і гінекологічних захворювань у сук аналізували статистичні дані реєстраційного журналу ветеринарного центру «Зоолюкс» за дослідний період. Уся інформація зберігається в електронній картці тварини, яка завжди доступна лікарям для

спостереження за динамікою курації пацієнта. Аналізуючи електронну базу даних, ми умовно поділили випадки звернення пацієнтів з акушерською та гінекологічною патологією у сук на 4 великі групи: патологія статевих органів; патологія молочної залози; патологія родів; патологія післяродового періоду.

Результати досліджень. У впродовж 2010 р. до ветеринарної клініки звернулися з різних причин 580 власників собак. З них 16,2 % – із акушерською і гінекологічною патологією, а саме: патологією статевих органів, поширеність якої становила 37,2 %; патологією молочної залози – 37,2 %; патологією родів – 14,6 %; патологією післяродового періоду – 11 %.

У 2011 р. до ветеринарної клініки, звернувся з різних причин 601 власник собак. З них у 7,2 % виявили акушерську й гінекологічну патологію: ураження статевих органів – у 44,2 %; патологію молочної залози – 30,2 %; патологію родів – 18,6 % і патологію післяродового періоду – у 7 %.

У 2012 р. до клініки звернулося 682 власники тварин. З них акушерські й гінекологічні хвороби реєстрували у 20,7 % пацієнтів: патологію статевих органів – у 33,3 %; патологію молочної залози – 35,3 %; патологію родів – 18,4 %; патологію післяродового періоду – 13 %.

Під час аналізу вікової схильності нами встановлено, що патологія статевих органів найчастіше проявляється у тварин старшого віку (після 6 років), з патологією молочної залози траплялися тварини різного віку, але здебільшого – це суки віком 4–6 років, а патологію родів і післяродового періоду зазвичай спостерігали у молодих тварин.

Упродовж 2010 р. середній вік пацієнтів з патологією статевих органів становив 9,1 року, молочної залози – 7,8, родів – 3,8, післяродового періоду – 2,5 року.

У 2011 р. середній вік пацієнтів за патології статевих органів становив – 8,9 року, молочної залози – 6,8, родів – 2,8, післяродового періоду – 2,5 року.

Дослідженням за 2012 р. встановлено, що середній вік тварин при патології статевих органів становив 7,9 року, молочної залози – 8,3, родів – 3,1, післяродового періоду – 2,5 року.

Проаналізувавши породну схильність до прояву акушерсько-гінекологічної патології, встановили, що поширеність патології статевих органів у собак різних порід від загальної кількості випадків становить: у такс – 34,6 %, ротвейлерів і метисів – по 33,3%, стафордширських тер'єрів – 31,2 %. Патології молочної залози найчастіше виявляли у пуделів – 36,7 %, доберманів – 28,6 %, кокер-спанієлів і стафордширських тер'єрів – по 25 %. До патології родів найбільш схильні були йоркширські тер'єри – 28,1 %, російські той-тер'єри – 27,2%, чихуахуа – 27,2% випадків. Тоді як патології післяродового періоду найчастіше реєстрували у китайських хохлатих – 33,3 %, шарпеїв – 22,2 %, мопсів – 21,4 %.

Висновки

1. Встановлено, що впродовж 2010–2012 рр. до ветеринарної клініки надійшло з різних причин 1863 дрібні домашні тварини. З них 19,16 % пацієнтів із акушерською і гінекологічною патологією.

2. Серед акушерської та гінекологічної патології найпоширенішою була, патологія статевих органів, яка у середньому за три роки становила 38,2%, середній вік тварин – 8,6 року. Патологічні роди діагностували у 17,3 % собак із середнім віком тварин у групі 3,3 року, а патологію післяродового періоду – у 7 %, із середнім віком тварин у групі – 2,5 року.

3. Патологія молочної залози у сук за три роки становила в середньому 34,3 % із середнім віком тварин у групі 7,6 року.

4. Суки дрібних порід зі слабкою будовою тіла й ніжною конституцією, з недостатнім розвитком скелетної мускулатури більш схильні до патології родів та післяродового періоду, тоді як суки більших за розмірами порід схильні до захворювань статевих органів та молочної залози.

Список літератури.

1. <http://www.dissercat.com/content/endometriy-domashnikh-plotoyadnykh-diagnostika-lechenie-i-profilaktika>

2. Бычков В.И. Использование адьювантной иммунотерапии при лечении рака молочной железы у собак. / В.И. Бычков // Материалы. 10-го Междунар. вет. конгресса – М., 2002. – С.54–55.

3. Дюльгер Г.П. Патология послеродового периода – выворот и выпадение матки : болезни собак / Г.П. Дюльгер // Ветеринария домашних животных.– 2005.–№3.–С.14–17.

4. Омеляненко М.М. Ендометрит і піометра сук (клініко-експериментальні дані): автореф. дис. на здобуття наук.ступеня канд. вет. наук: спец. 16.00.07. «Ветеринарне акушерство» / М.М. Омеляненко.– К., 2004. –20 с.

5. Омеляненко М.М. Хронічний прихований ендометрит: етіологія, патогенез, діагностика / М.М. Омеляненко // Вісник Державної агроекологічної академії України.–Житомир, 2000.–Спецвипуск.– С. 214–215.

6. Пономарьова О.С. Поширення акушерських і гінекологічних хвороб у сук / О.С. Пономарьова, С.С. Деркач // Матеріали. Міжнар. наук. студентської конф. факультету ветеринарної медицини ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнології ім. С.Ж. Гжицького, 19–20 квітня – Львів:ФОП Б.І.Корпан, 2012.– С. 39–40.

Проанализированы распространение, возрастная и породная предрасположенность сук к акушерским и гинекологическим заболеваниям.

Акушерская и гинекологическая патология, суки, пиометра, патология родов, послеродовый период.

This paper analyzes the distribution, age and breed predisposition of bitches to obstetric and gynecological diseases.

Obstetric and gynecological pathology, bitches, pyometra, pathology of parturition, postpartum period.